

RECENSION

Play. Distr: AB Svensk Filmindustri

Play

Originaltitel: **Play**
Regi: **Ruben Östlund**
Producent: **Erik Hemmendorff**
Manus: **Ruben Östlund**
Foto: **Marius Dybwad Brandrud**
Roller: **Anas Abdirahman, Sebastian Blyckert, Yannick Diakité, Sebastian Hegmar, Abdiaziz Hilowle m fl.**
Sverige 2011
Längd: **1 tim 53 min**
Censur: **Tillåten från 11 år**
Distributör: **AB Svensk Filmindustri**

Ruben Östlunds kommande film lär handla om en pappa som lämnar sin familj i en skidbacke när ett falskt alarm om en lavin tillkännages. Skamsen tar han sig upp för backen igen. När det sakta går upp för frun att hon har varit gift med fegis utan empati lämnar hon honom.

Östlund är ett geni när det gäller att få oss människor att känna oss skyldiga, småaktiga och primitiva. När de oväntat mänskliga eller egoistiska/individualistiska instinkterna tar över och vår fasad krackelerar blottas allt.

Play har mött lika mycket moraliskt ris som ros, men jag försvarar regissören hela vägen. Han menar att de som anser att filmen är rasistisk själva borde tänka över sina fördomar. Det är lätt att bli ambivalent uppskruvad när du ser *Play*. Östlund ligger hela tiden på den känsliga gränsen för vad som är moraliskt försvarbart. Men han är intelligent och låter oss hela tiden själva reflektera över

situationerna utan att strö salt i såren eller ge oss några svar.

Tredje långfilmen är inspirerad av det så kallade "brorsantricket" som existerade i verkligheten i både Göteborg och Malmö. Några svarta ungdomar närmar sig vita medelklass-barn och frågar om de får kolla på deras mobiltelefon. Genom att hävda att brorsan blivit rånad och ifrågasätta om offrens mobiltelefoner verkligen var deras egna får rånarna de oskyldiga att frivilligt lämna över telefonen.

I regissörens tolkning av de verkliga rättsfallen blir det ett krypande maktspel och medvetet oklart vem som egentligen befinner sig i maktposition. Men trots det precisa närmandet så är *Play* inte en dokumentär. Det är snarare ett puttrande inlägg i "hotet från invandrare"-debatten som bygger på förutfattade meningar och att direkt komma i underläge som minoritet.

Filmen är också ett skickligt utsnidat gisslandrama med ett westernfilms-narrativ, fast på en mikronivå som känns så otvunget realistisk.

Östlund är en mästare på en egen sorts subtil suspense. En statisk kamera, ljud långt fram i mixen samtidigt som händelserna ligger långt bak i bildrummet. Trånga miljöer som spårvagnar, bussar, tunnlar, tåg och klassrum. Effekten blir desto mer tät, oviss och hotfull eftersom vi inte riktigt ser vad som händer utan mer får tolka utifrån ljudkällan. Det är också här som den hårfina gränsen mellan dokumentär och spelfilm suddas ut samtidigt som den förvirrar oss.

Östlund träder fram som en mer träffsäker filmare för varje gång, en som med sina psykologiska experiment älskar att spela på de falska strängar som utgör människans dubbelmoral.

Fredrik Söderlund

FILMRUTAN